

УДК 37.012

БІЛАШ Оксана Вікторівна –

кандидат економічних наук, доцент кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: oksana.opanasovych@gmail.com

ВЕЛИЧКО Лев Дмитрович –

кандидат фізико-математичних наук, доцент,

професор кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: voksanietko@gmail.com

ГУЗИК Надія Миколаївна –

кандидат фізико-математичних наук,

викладач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: hryntsiv@ukr.net

ЛІЩИНСЬКА Христина Іванівна –

кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерної механіки

(озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: k_lichch@meta.ua

ПЕТРУЧЕНКО Оксана Степанівна –

старший викладач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: voksanietko@gmail.com

СОКІЛ Богдан Іванович –

доктор технічних наук, професор,

завідувач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ)

Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

e-mail: sokilb_i_@ukr.net

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ МЕТОДУ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Освіта завжди відіграла важливу роль в житті кожної людини. Відповідно до Закону України «Про освіту» розрізняють різні рівні освіти, однак наявність саме вищої освіти сприяє можливості кар'єрного росту і самореалізації. Покращення освітнього процесу загалом і якість надання освітніх послуг залишається актуальною проблемою.

Система військової освіти є складовою загальнодержавної системи вищої освіти, вона є основою формування сильної армії та освічених військових фахівців. Отримання якісної військової освіти є актуальною проблемою в зв'язку з гібридною війною, що відбувається на сході України, та необхідністю швидкого відновлення та розбудови обороноздатності держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми покращення освітнього процесу загалом і якості надання освітніх послуг досліджувались у роботах М.В. Кісіль [5], В.Г. Крем'яні [6], О.І. Ляшенко [7], Н.В. Москаленко [8] та інших. Проте, незважаючи на велику кількість публікацій щодо даної тематики, вона не досягнула своєї завершеності і тому проблема покращення якості освіти, зокрема військової, потребує подальшого дослідження.

Існує велика кількість тлумачень поняттям «якість освіти», «військова освіта» та «якість

військової освіти», які доцільно проаналізувати для всебічного дослідження обраної проблематики.

Так, у Законі України «Про вищу освіту» поняття «якість освіти» тлумачиться як «рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти». У роботі Похолкова Ю.П. [9] поняття «якість освіти» розглядається з позицій компетентнісного підходу. Він вважає, що якість освіти – це комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне й практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості.

Найбільш точно, на нашу думку, це поняття трактує Болюбаш Я.Я. [1], який розглядає «якість вищої освіти як сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і зумовлює здатність задовольняти як особисті духовні й матеріальні потреби, так і потреби суспільства». Отже, є різні підходи до тлумачення терміну «якість освіти», які відрізняються характеристиками освітнього процесу.

Мета статті. Метою сучасного етапу розвитку військової освіти є нарощування її інноваційного потенціалу, інтеграція в європейський і світовий військово-освітній і правовий простори, підготовка військових фахівців з високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального

розвитку, загальної та військово-професійної культури, здатних з високою ефективністю виконувати поставлені завдання щодо національної безпеки та оборони Вітчизни, до самонавчання, розвитку власної творчої індивідуальності, невтомного, наполегливого самостійного засвоєння нових знань, їх примноження, прийняття оптимальних рішень у нестандартних умовах. Саме тому дослідження питань покращення якості військової освіти є основною метою статті.

Методи дослідження. Опис, порівняння, аналіз, узагальнення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виділяють такі складові якості вищої освіти, як: якість освітнього середовища, якість реалізації освітнього процесу, якість результатів цього процесу. Однак, за такого підходу без належної уваги залишаються проблеми відповідності досягнутих результатів освіти вимогам військ, реаліям військово-професійної діяльності, ефективності підготовки військових фахівців, досконалості змісту, технологій і системи оцінювання результатів навчання та інші.

З кожним роком у системі військової освіти відбуваються зміни, які викликані низкою чинників, а саме: уточненням завдань Збройних Сил (ЗС), удосконаленням структури ЗС, їх скороченням; розвитком озброєння та військової техніки (ОВТ); новими потребами щодо спеціалізації та кваліфікації офіцерського складу; узгодженням вищої військової освіти з державними стандартами вищої цивільної освіти та вимогами Болонської системи; підвищенням вимог до фізичної підготовки контрактників; можливостями соціальної адаптації після закінчення служби, тощо. На нашу думку, система військової освіти повинна бути спрямована на забезпечення неперервного оновлення вмінь та навичок, які отримують курсанти під час навчання; мобільності курсантів і викладачів, розробки і реалізації програм підготовки військових фахівців.

Програма навчання для курсантів вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) включає вивчення загальних (базових) дисциплін (вища математика, комп'ютерні науки, українська та іноземні мови, тощо) та спеціалізованих військових (наприклад, тактика, вогнева підготовка). Варто зазначити, що для отримання якісної військової освіти і підготовки висококваліфікованих військових фахівців необхідним є ґрунтовне вивчення та засвоєння загальних та спеціалізованих військових дисциплін.

Запорукою якісної вищої військової освіти є правильне формування навчальних програм, які повинні узгоджуватися та взаємно доповнюватися, утворивши цілісну систему. Викладання тем з одного предмету має знаходити практичне (в окремих випадках – теоретичне) застосування, або бути логічним доповненням при вивченні тем іншого предмету. Цей процес підвищить мотивацію та зацікавленість курсантів до навчальних дисциплін. Також це розширить можливості

викладачів, які будуть використовувати теоретичні знання курсантів з інших предметів, на практичних заняттях і допоможе курсантам швидше та ефективніше засвоювати новий матеріал.

Вагомим кроком, на нашу думку, до удосконалення якості освіти військових фахівців у ВВНЗ є постійне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Для цього необхідно систематично проводити методичні семінари із залученням викладачів споріднених вузів, на яких розглядатимуть новітні інноваційні технології навчання курсантів.

На нашу думку, найвагомим чинником покращення якості військової освіти є запровадження ефективної методики викладання на практичних заняттях, оскільки на них засвоюється близько 75 % лекційного матеріалу. Сучасні проблемні аспекти методики викладання дисциплін курсантам ВВНЗ можна класифікувати за наступними напрямками: забезпечення фундаментальності освіти в ВВНЗ; посилення професійної спрямованості викладання через змістовний компонент (моделювання професійних завдань, створення «банку завдань» міжпредметного характеру); через методичний компонент (контекстне та проблемне навчання, самостійна дослідницька діяльність, поєднання колективних та індивідуальних форм навчання); оптимальне поєднання фундаментальності та професійної спрямованості знань, здобутих з різних дисциплін; організація різних видів самостійної роботи, розвиток пізнавальної самостійності; інтенсифікація навчального процесу; удосконалення змісту курсу дисциплін; комп'ютеризація навчання.

У Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного розроблена методика навчання курсантів та відповідне матеріальне забезпечення, що використовується для таких курсів як вища математика, теоретична механіка, термодинаміка, прикладна механіка. При розробці цієї методики керувались такими основними положеннями: курсанти, які починають вивчати новий предмет мають різний рівень підготовки; вони не звикли витратити багато часу на освоєння нового матеріалу; не вміють здійснювати самоконтроль; мають завищену самооцінку.

Відповідно до цієї методики кожна тема практичного заняття має бути висвітлена в 4-5 задачах. Ці задачі охоплюють весь матеріал, необхідний для засвоєння курсантом. Крім того, для кожної теми розроблено декілька варіантів «Завдань для проведення практичного заняття», «Завдань для проведення контрольної роботи». Вони містять однотипні завдання, при розв'язуванні яких використовується той самий метод, проте відрізняються один від одного, наприклад, числовими даними. До всіх завдань у цих варіантах, наводяться відповіді. Також до кожної теми пропонуються «Завдання для самостійної роботи» із приведеними відповідями.

Практичне заняття пропонується проводити у такій послідовності:

а) викладач пояснює основні моменти нової теми та розв'язує найпростішу задачу на дошці;

б) курсанти самостійно розв'язують першу (найпростішу) задачу з отриманих «Завдань для проведення практичного заняття», використовуючи законспектоване розв'язання задачі викладачем (викладач у цей час контролює хід розв'язання та відповідає на конкретні питання курсанта);

в) викладач пояснює метод розв'язання наступної задачі (він не розв'язує її в повному обсязі, але наголошує на нових моментах у задачах);

г) курсанти самостійно розв'язують усі задачі з «Завдань для проведення практичного заняття», маючи можливість перевірити правильність розв'язання за наведеними відповідями;

д) викладач контролює розв'язування задач кожним курсантом та дає відповіді на його питання.

Курсант перевіряє повне засвоєння теми, яка розглядалась на практичному занятті, виконуючи вправи із «Завдань для самостійної роботи». У випадку питань до цих задач, викладач на консультації чітко пояснює незрозумілі місця та розставляє відповідні акценти.

Запропонований метод проведення практичних занять дає можливість викладачу приділяти більше уваги кожному курсанту. Контролюючи хід розв'язання завдань, викладач має можливість відповідати на питання кожного курсанта й допомагати йому подолати свої перешкоди. Крім того, після завершення практичного заняття викладач реально оцінює рівень засвоєння теми конкретним курсантом.

Для курсантів запропонований метод насправді є методом інтенсифікації (від фр. *intensification* — напружено роблю), що передбачає досягнення в навчанні бажаних результатів за рахунок якісних чинників, тобто напруження розумових можливостей особистості. Кожний курсант змушений розв'язувати свій варіант задач із «Завдань для проведення практичного заняття», який не співпадає з розв'язаним на дошці. Від викладача він може отримати допомогу у вигляді відповіді на конкретне питання, що виникло при розв'язуванні задачі. Звичайно ж, він може звернутись за консультацією до іншого курсанта, оскільки варіанти задач є однотипними. У кінці заняття кожен курсант може самостійно оцінити свій рівень знань, отриманих на занятті, використовуючи наведені відповіді до завдань.

Запропонований метод навчання на практичному занятті стимулює активне самостійне навчання курсантів, дає їм змогу встановити зв'язок між рівнем засвоєння теми та вмінням використати ці знання при розв'язуванні конкретних практичних задач. Цей метод забезпечує індивідуалізацію та диференціацію навчання студентів.

Таким чином, відповідно до запровадженої методики кожне практичне заняття включає такі етапи: ознайомчий, спрямований на актуалізацію

знань курсантів, що пов'язані з темою, яка обговорюється, та виявлення індивідуальних труднощів і прогалин у знаннях, усвідомлення та формулювання індивідуальних цілей навчальної діяльності; тематичний, на якому відбувається подання та сприйняття нової теми; підсумковий, який передбачає систематизацію і оцінювання отриманої інформації, закріплення почутого матеріалу. На цьому етапі доцільно поєднувати індивідуальну та групову роботи.

На нашу думку, одними із найважливіших складових навчального процесу є контроль та оцінка знань курсантів. Контроль проводиться протягом усіх етапів проведення практичного заняття та подальшого засвоєння матеріалу. Методами контролю є: систематичне спостереження за навчальною роботою курсантів, усне опитування, написання контрольних робіт, виконання різноманітних задач і прикладів.

Результативність заняття полягає у розвитку вмінь самостійної роботи, формування таких властивостей особистостей, як відповідальність, самооцінка, вміння керувати та підкорятися, міжособистісної комунікації.

Таким чином, використання в навчальній роботі запропонованої методики навчання забезпечує високу якість засвоєння навчального матеріалу, сприяє розвитку логічного мислення, творчих здібностей та активному мотивованому процесу засвоєння знань.

На основі запропонованої методики для практичних занять з вищої математики у Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного розроблено та видано навчальні посібники «Методика розв'язування та збірник задач з математичного аналізу» [2], «Методика розв'язування та збірник задач з диференціальних рівнянь» [3] та «Методика розв'язування та збірник задач з теорії ймовірностей» [4].

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок. Якість військової освіти – це складне і багатогранне поняття, яке формується під впливом низки чинників. Для удосконалення якості військової освіти необхідно: модернізувати матеріально-технічні бази та інформаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, вдосконалити програми військової підготовки, забезпечити ВВНЗ сучасними інформаційними системами.

Крім того, для покращення якості вищої військової освіти необхідно здійснювати такі заходи: удосконалювати відбір та комплектувати групи за рівнем знань курсантів; проводити практичні заняття на основі запропонованого методу інтенсифікації, який передбачає індивідуальний підхід до кожного курсанта; здійснювати систематичний контроль за рівнем засвоєння курсантами нового матеріалу; проводити методичні семінари для викладачів щодо вдосконалення методики проведення практичних і

лекційних занять; активніше приймати участь у міжнародних програмах, використовувати досвід викладання світових ВВНЗ; підвищувати роль ВВНЗ як джерела кадрів на державному рівні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Боголюбаш Я.Я. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти / Я. Я. Боголюбаш, К. М. Левківський, В. Л. Гуло та ін. – К.: Мін-во освіти і науки України, 2007.– 76 с.
2. Величко Л.Д. Методика розв’язування та збірник завдань з математичного аналізу: навч.-метод. посібн. / Л.Д. Величко, М.Б. Сокил, О.І. Хитряк. – Львів: АСВ, 2013. – 248 с.
3. Величко Л.Д. Методика розв’язування та збірник завдань з диференціальних рівнянь: навч. посібн. / Л.Д. Величко. – Львів: АСВ, 2013. – 198 с.
4. Величко Л.Д. Методика розв’язування та збірник завдань з теорії ймовірності: навч.-метод. посібн. / Л.Д. Величко. – Львів: АСВ, 2013. – 190 с.
5. Кісіль М.В. Оцінка якості вищої освіти / М.В. Кісіль // Вища освіта України. – 2005. – № 4 (14). – С. 82-87.
6. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) / В.Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
7. Ляшенко О.І. Освітні системи як об’єкт моніторингу якості освіти / О.І. Ляшенко // Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти. – 2007. – № 3. – С. 29–34.
8. Москаленко А.М. Підвищення професійної компетентності викладачів у системі методичної роботи вищого навчального закладу / А.М. Москаленко // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки: збірник наукових праць. – К.: 2011. – Вип. 13. – С. 246–251.
9. Похолков Ю.П. Управление качеством инженерного образования / Ю.П. Похолков // Университетское управление: Практика и анализ.– 2004. – № 5-6. – С. 121– 125.

REFERENCES

1. Boholubash, Ya.Ya., Levkivskyy, K.M., Hulo, V.L. and other (2007) *Komplex normativnykh dokumentiv dlya rozroblennya skladovykh systemy haluzevykh standartiv vyshchoyi osvity* [A set of normative documents for the development of components of the system of industry standards of higher education]. Kyiv.
2. Velychko, L.D., Sokil, M.B., Chytryak, O.I. (2013) *Metodyka rozvyazuvanny ta zbirnyk zavdan z matematychnogo analizu. Navchalno-metodychny posibnyk* [The method of solving and a collection of tasks on mathematical analysis. Educational and methodical manual]. Lviv.
3. Velychko, L.D. (2013) *Metodyka rozvyazuvanny ta zbirnyk zavdan z dyferentsialnykh rivnyan. Navchalnyu posibnyk* [The method of solving and the collection of problems on differential equations. Educational manual]. Lviv.
4. Velychko, L.D. (2013) *Metodyka rozvyazuvanny ta zbirnyk zavdan z teoriyi ymovirnosti. Navchalno-metodychny posibnyk* [The method of solving and the collection of problems on the theory of probability. Educational and methodical manual]. Lviv.
5. Kisil, M.V. (2005) *Otsinka yakosti vyshchoyi osvity* [Assessment of the quality of higher education]. Vushcha osvita Ukrainy.
6. Kremin, V.H. (2003) *Osvita i nauka Ukrainy: shlyachy modernizatsiyi (Fakty, rozdumy, perspektivny)*

[Education and science of Ukraine: ways of modernization (Facts, reflections, perspective)]. Kyiv.

7. Lyaschenko, O.I. (2007) *Osvitni systemy yak ob'ekt monitoryngu yakosti osvity* [Educational systems as an object of monitoring the quality of education]. Problemy yakosti osvity: teoretychni ta praktychni aspekt.
8. Moskalenko, A.M. (2011) *Pidvyshchennya profesijnoyi kompetentnosti vykladachiv u systemi metodychnoyi roboty vushchogo navchalnogo zakladu* [Increase of professional competence of teachers in the system of methodological work of a higher educational institution]. Aktual'ni problemy sotsiologiyi, psykholohiyi, pedahohiky.
9. Pocholkov, Yu.P. (2004) *Upravleniye kachestvom inzhenernogo obrazovaniya* [Management of the quality of engineering education]. Universytetskoye upravleniye: practika i analiz.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

БІЛАШ Оксана Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів.

ВЕЛИЧКО Лев Дмитрович – кандидат фізико-математичних наук, доцент, професор кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів.

ГУЗИК Надія Миколаївна – кандидат фізико-математичних наук, викладач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів.

ЛІЩИНСЬКА Христина Іванівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів.

ПЕТРУЧЕНКО Оксана Степанівна – старший викладач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів.

СОКІЛ Богдан Іванович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інженерної механіки (озброєння та техніки інженерних військ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх військових спеціалістів, застосування вищої математики при розв’язуванні задач військового спрямування.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

BILASH Oksana Viktorivna – Candidate of Economics Sciences, Associate Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists.

VELYCHKO Lev Dmytrovych – Candidate of Physics and Mathematics Sciences, Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists.

HUZYK Nadiya Mykolayivna – Candidate of Physics and Mathematics Sciences, Associate Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists.

LISHCHYNSKA Chrystyna Ivanivna – Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists.

PETRUCHENKO Oksana Stepanivna – Associate Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists.

SOKIL Bogdan Ivanovych – Doctor of Technical Sciences, Professor of the Department of Engineering Mechanics of Hetman Petro Sagaydachnyj National Army Academy.

Circle of scientific interests: Professional training of the future military special-lists, application of the mathematics at the solving of the military problems.

*Дата надходження рукопису 11.04.2018 р.
Рецензент – д.тех.н., професор З.Ю. Філер*

УДК 37.09:330.1:518.8

БОБИЛЄВ Дмитро Євгенович – старший викладач кафедри математики та методики її навчання Державний вищий навчальний заклад «Криворізький державний педагогічний університет», м. Кривий Ріг
ORCID ID 0000-0003-1807-4844
e-mail: dmytrobobyliiev@gmail.com

БАРАБАН Катерина Олександрівна – вчитель математики та інформатики, спеціаліст Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 37

САВЦЬКА Альона Валеріївна – вчитель математики та інформатики, спеціаліст II категорії, Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 27

ФАКУЛЬТАТИВНИЙ КУРС «ЗАДАЧІ ОПТИМІЗАЦІЇ» ДЛЯ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ STEM-ОСВІТИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасне суспільство стрімко розвивається. Характер змін, що відбуваються, обумовлений, перш за все стрімкою інформатизацією життя суспільства. Науково-технічний та інформаційний прогрес ХХ і ХХІ століття привів до переходу від індустріального суспільства до інформаційного. І зміни тривають – провідні експерти прогнозують протягом найближчого 10-річчя перехід до так званого Smart суспільства. Швидкі ритми нашого життя диктують свої умови успішності окремих людей.

Людина повинна вміти оптимізувати свою діяльність і навколишні процеси, наприклад, за витратами часу на навчання або роботу; мінімізувати витрати транспортних переміщень; розв'язувати завдання оптимізації процесу управління від невеликої групи однокласників при виконанні навчального проекту до управління підприємством тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні до числа найбільш актуальних питань в сфері профільного навчання старших школярів відноситься розробка факультативних курсів та курсів за вибором з міжпредметним інтегрованим змістом. Такі курси дозволяють учням, з одного

боку, більш наочно побачити перспективи навчання за обраним ними профілем, і, з іншого боку, надають можливість найбільш повним чином задовольнити їх освітні запити.

Варто відзначити, що при розв'язанні задач оптимізації важливу роль нарівні з поняттям задачі оптимізації відіграє поняття моделі задачі оптимізації. Під моделлю задачі оптимізації розуміється «сукупність співвідношень, що містять цільову функцію, і обмеження на її аргументи» [2, с. 27-28]. Відповідно, цільова функція – це математична функція, яку потрібно оптимізувати в задачі, а обмеження – набір вимог до параметрів задачі у вигляді системи рівнянь або нерівностей. Якщо цільова функція лінійна, і на її аргументи накладено лінійні обмеження, то відповідна задача оптимізації відноситься до класу задач лінійного програмування.

З практичної точки зору, розв'язання завдань оптимізації полягає в тому, що людина в своїй діяльності, що спрямована на досягнення поставленої мети, завжди прагне до найкращого – оптимальному способу дії, якщо є можливість вибору з нескінченної кількості таких способів, які приводять до поставленої мети. Найчастіше способи дії, або стратегії, характеризуються якою-небудь величиною

© Бобилєв Д.Є., Барабан К.О., Савіцька А.В., 2018